

Rok 1972

Prehľad všeobecný: V ďalšom obšírne!

Prvé januárové dni boli teplé – slnečné – bez snehu. Skoro ako jarné dni.

5. I. Schôdza predsedov NF – prejednanie socialistických záväzkov.

9. I. TJ – OKS Varín výročná členská schôdza o 10h.

13. I. Komisia školstva, sociálna a zdravotná prejednala plány na r. 1972 a zaoberala sa školskou dochádzkou. Prediskutoval sa prevedený odber darcov krvi

15. I. Záhradkári vydržovali ples v miestnostiach Hostinca Kriváň

16. I. Do rána prebehla správa o úmrtí Ing. Halušku Vladimíra

17. I. Plenárska MNV – vyhodnotenie soc. záväzkov k 50. výroč. KSČ. a tiež výkaz činností OB za r. 1971 a plán práce OB na rok 1972.

18. I. Pohreb kanského Ing. Halušku Vlada.

Počasiu stále nezmenené - je slnečné bez snehu.

20. I. Člen. Schôdza KSS – Kontrola uznesení z člen. schôdze z r. 1971

24. I. Spomienkový večierok na V. I. Lenina a plakátovanie.

26. I. Komisia OUNZ o premiestnení lekár. Ordinačky na MNV.

Konečne ku koncu Januára nastalo sneženie, ale cez deň bolo +3°.

Snehová pokrývka nezmenená.

5. II. ZDŠ odpoľudnia vydržovala žiačky maškarný ples.

Večer zasa Oblasť. Komunálne služby Varín taneč. Večierok.

7. II. Výročná člen. Schôdza JRD. Hospodárenie vyhodnotenia, soc. Súťaže, záväzky a doplnovacie voľby.

12. II. SZŽ večer tanečná zábava s kultúr. programom.

13. II. TJ - OKS oddiel futbalový priateľský zápas Varín – Bytča.

14. II. Požiarnici fašiangové posedenie, pozvaní aj starší.

15. II. Tradičný pochod masiek za spoluúčasti členov PO. Večer pochovávanie basy a veselica.

V polovici februára nastalo zasa teple počasie bez snehu.

18. II. Prehrávky žiakov hudobného kurzu Osvet. Besedy Varín.

19. II. Pohreb Gábora Eduarda 79 ročného z rodu starých Varínčanov.

27. II. Pohreb vdovy Horeckej 89 ročnej varínčanky.

28. II. Zjavili sa už prvé snežienky – teda počasie teplé – suché.

Počasiu sa mení na pršľavé a blatisté.

4. III. Veľká obecná brigáda a to čistenie potoka a parku.

6. III. MDŽ vydržovali ženy pri oblast. komunál. službách.

Večer vypukol lesný požiar v Nez. Lúčke – horeli brezy.

7. III. Odpoľudnia MDŽ vydržovali reštaurácie.

8. III. MDŽ – usporiadala varínska Drevoimpregna s programom.

11. III. Vápenka Varín tiež oslávila MDŽ vo vlastnom podniku.

13. III. SZŽ – usporiadal večierok pre staršie ženy a babičky, venovaním kytičky a menších darčiekov.

16. III. Lesný požiar na Koňhore a Strážskom vrchu.

17. III. Prednáška CO – prečo budujeme CO – s. filmov. doprovodom.

18. III. Obecná brigáda a to úprava parku, vysádzanie briez, vysadenie veľkej jedle v parku pre vianočný strom, dar lesákov.

19. III. Priateľský futbalový zápas Varín – Žilina T. a pomer 2:2

28. III. Pohreb mladíka Janka Cvachu (Boháč) ináč zamestnanca pošty v Turč. Martine

28. III. Deň učiteľov so zájazdom do Terchovej – Vrátna

29. III. Schôdza MNV – presvedčanie do JRD – ešte hŕstku súkromne hosp. roľníkov.

31. III. Tradičné rapkáče na veľkonočný piatok. Slabší záujem.

2. IV. Obvyklá šibačková zábava vydržiavaná SZM.

3. IV. Tiež SZŽ ako každoročne usporiadal kurz šikovných rúk.

19. IV. Plenárne zasadnutie MNV. Program vyhodnotenie záväzkov a prejednanie správ jednotlivých komisií.

21. IV. V ZDŠ vo Varíne kvízový večierok z príležitosti 11. výročia prvého letu človeka do vesmíra a 27. výročie oslobodenia našej obce sovietskou armádou.

29. IV. Obecná brigáda: SZM farbí ohrady na námestí a tiež rozšíril sa mostík cez potok medzi parkami.

1. mája sa zúčastnili pracujúci a občania, tiež hromadne školská mládež ako i OKŠ – JRD so svojím alegorickým vozom, ďalej Drevoimpregna a Vápenka v Žiline na oslavách.

6. 5. Plenárne zasadnutie MNV a NF a večer kladenie vencov.

7. 5. Futbalový zápas Varín – Beluša 5:1

8. 5. Celooberná brigáda: čistenie cintorína, ošetrovanie parkov, čistenie potoka. Požiarnici pripravili na potoku železné nádrže na zachytávanie vody. Časť brigádnikov ustrojila záhradu pri reštaurácii p. Kriváňom.

9. 5. Brigáda pokračovala a vybetonovala sa parková ohrada popri potoka.

13. 5. Červený kríž odbočka Varín vydržiaval tanečnú zábavu v sále P. Kriváňom, na ktorej hral „Kosmos“ z Varína.

14. 5. Varínske kurzistky šikovných rúk sa zúčastnili so svojimi prácami na výstave v Žiline a získali odmenu.

Varínsky komunál prevzal hospodársku budovu na Bajovci (bývalý mlyn) a prerába ju na sklad a garáž a tiež ohradili kus pozemku hneď vedľa.

27. 5. Tradičné váľanie májov a požiarnicka zábava.

1. 6. Rozhlasový prejav ku medzinárodnému dňu detí MDD

2. 6. Verejná oslava 150. výročia nar. Janka Kráľa.

6. 6. pekné teplé počasie zväbilo mládež k prvému kúpaniu v prírode na Riekach.

7. 6. Miestny komunál podnikol autobusový zájazd do Bulharska a to od 7. 6. do 18. 6.

17. 6. Varínska ZDŠ udržiava družbu medzi školskú so ZDŠ z Frídek – Mistek. V tento deň ZDŠ-ka z Fridku bola na priateľskej návšteve vo Varíne. Z tejto príležitosti sa usporiadali športové hry a besedy aktuálne školské a výchovné.

23. 6. Obnovená hala staré miesto pálenie Vajanka a 9. trieda ZDŠ tradičné pálenie znova oživotvorila.

24. 6. Brigáda obecná pri betonovaní lavičiek v prakoch.

Prvá polovica júla bola skôr zimná ako letná. Počasie bolo studené. Až od 20. sa počasie zmúdrelo a nastali teplé – slnečné dni. Konečne aj kúpanie v prírode bolo umožnené. Teda trocha radosti z leta užila mládež.

26. 7. Začali vedúci činitelia v obci organizovať, žatevné brigády a preto utvorený bol žatovný štáb. Tiež sa zorganizovali protipožiarné hliadky na dobu celej žatvy.

31. 7. Sa započala žatva v celom chatári. Prvý bol jačmeň. Požiarnici dokončili na potoku železné zátarase na zachytávanie vody potrebnej pre prípad požiarov.

Prvé dni augustové boli postihnuté trvajúcimi búrkami. Tieto nepretržite trvali až 5 dní.

3. 8. Bola schôdza NF o zabezpečení plynulej žatvy a zberu.

5. 8. V akcii Z – L sa pokračovalo v betónovaní chodníkov na námestí a medzi parkami.

6. 8. Nedeľa. Pre nepriaznivé počasie bola vyhlásená brigádnická smena pri žatevných prácach na celý deň.

9. 8. SZPB (slov. zväz proti faš. bojov.) uskutočnil vlastnú brigádu pri betónovaní chodníkov a okolia v parku pri pomníku padlých vojakov a partizánov.

18. 8. Opäť dažde odd'ľujúce žatevné práce. Nepretržite prší a len úchvalkom sa žatva prevádza.
21. 8. Nastali po trvajúcich lejakoch tak veľké rieky, že podmylo brehy a sa zaplavili celé Kamence.
24. 8. Drevoimpregna Varín dodala do parku lavice na betónové podstavce, vyhotovené obcou.
26. 8. Schôdza NF a všetkých spoločenských organizácií z príležitostí osláv SNP. Najprv kladenie vencov v parku a pokračovanie oslavy sa uskutočnilo v kinosále Po. Kriváň.
13. 9. Plenárne zasadnutie MNV. Program plenársky sa obmedzil výlučne na výkup pozemkov na Záhumní, kadiaľ povedie nová cesta a kde bude bytová výstavba.
- Osvetová beseda začala s Kurzovou činnosťou a to hudobný kurz – klavír a harmonika a jazykový kurz nemčina.
16. 9. MO – SZŽ usporiadala hodovú tanečnú zábavu s programom.
18. 9. Schôdza MNV vo veci výstavby pomníka v druhom parku.
30. 9. Obecná brigáda. Pokračovanie v betónovaní pešímokov pred parkami a čistenie okolia parkov.
28. 9. Napadol prvý sneh na Kriváni a okolitých kopcoch.
- Tri dni a to 4. - 6. októbra trvalo babie leto teplé.
16. 10. Záhradkári vydržovali obaračkovú tanečnú zábavu.
20. 10. Začiatok školenia členov KSS, ktorého sa zúčastnili i nečlenovia nadovšetko vedúci predajní.
27. 10. Schôdza NF – spomienka na VOSR – reč s. Vároši. Vyhodnotenie záväzkov predsedu Gábor M. Zabezpečenie účasti 6. novembra pri zahájení mesiaca ČSSP – Štafiet a priateľstva, privítanie a stuhy pozdravné.
28. 10. SZM – vydržieval tanečný večierok s kultúrnym programom.
5. 11. Slávnostná akadémia z príležitosti 55. výročia VOSP a zahájenie mesiaca ČSSP. Kultúrny program dodala ZDŠ.
6. 11. VOSR – štafeta priateľstva a pozdravné stuhy.
11. 11. Začala sa rúcať stará krčma „Kamenica“, v ktorej sa odohrávali v minulosti povestné varínske voľby, kedy sa voľne pilo – guláš varil a dávali sa párky (västle).
- Teloc. jednota (futbalový klub) preberajú Oblast. komunálne služby Varín, pod názvom TJ – OKS. Ako výraz spokojnosti usporiadali zábavnú veselicu v miestnostiach reštaurácií Pod Kriváňom, na ktorej hrala varínska tanečná hudba.
14. 11. SZŽ spolu s Jednotou usporiadali kurz studených jedál zakončený s výstavou a pochutnávaním.
16. 11. V časopise „Ciel“ sa zjavil článok o oslavách VOSR v našej obci s kladným vyhodnotením.
17. 11. Stranícka schôdza – vyhodnotenie osvetovej činnosti a VOSR – Prejav s. Pezlára.
20. 11. Porada o navrhutej soche „Jánošíka“ a rozhodnutie
22. 11. Zasadanie pléna MNV – upresnenie volebného programu a činnosť zložiek NF. Potom CO prednáška s filmom.
27. 11. V ZDŠ pohovor žiakov a občanov so súdruhmi s Charkova, ktorí navštívili žilinský okres.
10. 12. PO výročná členská schôdza a doplnov. voľby.
14. 12. Koncert odpoľudňajší ľudovej školy umenia, odbočky vo Varíne na počesť 55. výročia VOSR.
15. 12. Ukončenie mesiaca ČSSP s akadémiou s prejavom s. riad. Várošiho a súťaž žiactva: „Poznajme sovietsky zväz.“
19. 12. Prvá kolaudácia združenej výstavby na námestí vo Varíne.
26. 12. PO – Varín, obvyklú Štefanskú zábavu s veselicom.

28. 12. plenárka MNV. Program: Správa o činnosti rady a komisií. Vyhodnotenie súťaženia 1972 a zapojenie sa do novej súťaže pre r. 1973 s heslom „Každý po socialisticky.“ Zostavenie plánu práce pre rok 1973.

Prehľad obšírnejší podľa útvarov a spoločenských zložiek.

Predmluva

Pri písaní kroniky, nadväzujúc na predošlé vedenie záznamov a popisov udalostí, tieto chcem chronologicky podľa statí zaznačovať ako predpisuje smernica o vedení kroniky.

Obyvateľstvo:

Počet žijúcich občanov ku koncu roka 1972 činil 4 061 obyvateľov.

Počet narodených detí 90, z toho chlapcov 58 a dievčat 32.

Počet zomretých občanov 20, z toho mužov 12 a žien 8.

Prirodzený prírastok obyvateľov činí 70 obč.

Zamestnanie občanov je z časti v obci a mimo obce v priemyselných družstvách Žilina, Martin a Vrútky.

V obci pracovných príležitostí sa vyskytuje v miestnych závodoch TŽ VOSR – Vápenka, Drevoindustria, OKS – komunálne služby, JRD, čo v počte zamestnaných pracovníkov činí: Vápenka 609, Drevoindustria 286, OKS 102, JRD 97. Spolu: 1 094 pracovníkov.

Politický a verejný život je riadený a usmerňovaný MNV, ktorý plne uplatňuje svoje funkčné a spoločenské poslanie. Z rezolúcie XTV. Zjazdu KSC pre MNV vyplynula základná úloha: „Plne sa podieľať na celospoločenskom uspokojovaní potrieb občanov v oblastiach, ktoré v podstatnej miere ovplyvňujú jeho hmotnú a kultúrnu úroveň“.

MNV vo svojej činnosti sa riadil zákonnými nariadeniami a smernicami štátnych orgánov. V roku 1972 mal celkom 30 poslancov so sociálnym zložením 13 robotníkov, 3 člen. JRD, 6 – inteligencia, 1 výr. družstvo, 7 ostatní zam. Politické zloženie poslancov 16 členov KSC, 25 členov ROH, 5 členiek ZSZ, 2 člen. ZSM.

Rada MNV sa skladala z 9 poslancov. Ako pomocný a výkonný orgán MNV bolo vymenovaných 7 komisií pre vylepšenie činností a práce.

Rady a MNV.

Občiansky výbor v Nezbudskej Lúčke sa skladal z 11 členov, z toho 5 poslancov a 6 členov ako zástupcov spoločenských organizácií. Dolná práca MNV vyplývala aj z toho, že sa zapojil do súťaže na podnet MsNV Trnava a okresu Galanta z výzvou: „Za úspešnú realizáciu volebných programov.“ Prijatý soc. záväzok vyjadrený v hodnote 1 306,0 tis. Kčs bol splnený a prekročený 1 348,0 tis. Kčs v % vyjadrení na 103%. Na jeho dobrom splnení sa podnikali občania a všetky spoločenské organizácie.

Priemysel a obchod, všetky miestne závody splnili a prekročili úlohy štátneho plánu, čím sa zaradili medzi úspešné závody v okrese Žilina. Z investičných akcií bola prevedená výstavba gulov. mlyna na mletie vápna, čím bola ukončená práca našich stavebníkov. Pre rekreačné úteky pracovníkov Vápenky bola daná do užívania chata s lyžiarskym vlekom pod Jedlovinov. Pre OKS bola schválená invest. úloha na výstavbu chemickej čistiarne a práčovňu s rozpoč. nákladom 1 416,0 tis. Kčs a výstavba podnikových garáží.

Obchodná sieť v priebehu roka nebola vylepšená o nové predajne. Pokračovalo sa vo výstavbe viacúčelovej budovy na námestí, po jej dokončení sa podstatne vylepší kultúrna predaja.

Poľnohospodárstvo, pôdny fond nášho JRD predstavoval 743 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho orných 320 ha. Počet členov družstva bol 311 členov, z toho trvale pracujúcich 97 pracovníkov. Priemerná mes. mzda – odmena pracovníkov činila 1 214 Kčs.

Produkcia a výmery poľnohosp. kultúr

Produkt	Výmera ha	Plán na ha	Výnos
Pšenica	71	28	24
Jačmeň	64	26	21
Ovos	12	18	7
Zemiaky	32	160	134
Krmná repa	7	600	511
Lúky	197	24	20

Produkcia rastlinnej výstavby bola nepriaznivá pre zlé vegetačné podmienky – dlhotrvajúcich dažďov v priebehu roka.

Produkcia živočíšnej výroby bola nasledovná:

	Plán	Skutočnosť
Hov. Dobytok	260 ks	282 ks
z toho kravy	220 ks	220 ks (ročná dojivosť 2 121 lit/ks)
Ošípané	580 ks	477 ks
Ovce spolu	572 ks	465 ks
z toho bahnice	400 ks	247 ks

JRD splnilo len dodávkové úlohy v živočíšnej výrobe. Rastlinná výroba a hektárové výnosy neboli splnené pre nepriaznivé počasie – veľmi daždivý rok.

Služby obyvateľstva

Remeselné práce a služby pre obyvateľstvo sú zabezpečované Oblast. komunál. službami so sídlom vo Varíne. Práce služby zabezpečujú pre obce Varín, Krasňany, Gbeľany, Strečno, Stráža, Stráňavy, Belá a Terchová.

Montážne a natieračské práce zaisťujú pre socialist. sektor okresov Ž, Čadca, D. Kubín a Banská Bystrica.

<u>Za rok 1972 v oblasti služieb boli dosiahnuté nasledovné hodnoty:</u>	
Realizované výkony	9 045,0 tis. Kčs
Tržby od obyvateľstva	2 500,0 tis Kčs
Tržby v prepočte na 1 obyv.	127,40 Kčs
Počet pracovníkov	102
Počet učňov	9
Priemerné zárobky (mesačne)	2172 Kčs

OKI mali nasledovné prevádzky:

PV - Priemyselná činnosť: Oprava rozhl. prijímačov a miestnych rozhlasov, kamenárstvo, čalúdníctvo, stolárstvo, sedlárstvo, cukrár. výroba, lepenkáreň

HIV - Stavebná činnosť: elektroinštalácia, natieračstvo a maliarstvo, zámočníctvo

ZPI – Prevádzky: Holičstvo, kaderníctvo, bufety, kominárstvo, pohrebníctvo, foto-služba, práčovňa.

Sociálne pomery a zdravotníctvo

Hygiena v obci nebola na dostatočnej úrovni vzhľadom na nedostatok pitnej vody, čo dokazuje, že u 116 občanov v bytovkách na Hrádku sa vyskytla epidémia znečistením studní s odpadovými vodami.

Zdravotný obvod č. 1 bol dočasne umiestnený v budove MNV na námestí s počtom obyvateľov 5 114 – patriace obce Varín, Strečno.

Zdravotný obvod č. 2 je vybudovaný na Hrádku s počtom obyvateľov 5 125. Do obvodu patria Hrádok, Gbeľany, D. Tižina, Krasňany, Mojš, Stráža, Varín – N. Lúčka. Zdrav. obvody sú veľmi preťažené, čo do počtu obyvateľov k Ø v ČSSR 3 500 obyvat. Zubná a detská

ambulancia vzhľadom na počet obyvateľov je stav pre ošetrovanie pacientov rovnako nevyhovujúci.

Výstavba

Celková výstavba bola plnená podľa schváleného volebného programu MV NF.

Investičná akcia Z – boli vybudované stavky

- a) Chodníky pre chodcov na námestí
- b) M. komunikácie na Hrádku do Vápenky a Drevoindustrie Varín
- c) Rekonštrukcia mater. školy v Nezbud. Lúčke
- d) Ukončenie 14 bytovky IBV – Varín – Hrádok
- e) Započatie s výstavbou 6 bytovky MV – SNB
- f) Odkúpenie rod. domu (zemská kúria) pani Lehvarerovej pre verejné účely.
- g) Asanácia pohostinstva – Kamenica na námestí

Neinvestičné akcie:

- a) Výkup starých stodok (hrnmieu) na záhumní – d. časť
- b) Rozšírenie stav. obvodu Koňhora
- c) Vytýčenie stav. pozemkov v počte 40 v hor. časti zák.

V priebehu roka bolo vydaných 11 stav. povolení a 10 užívacích povolení. MNV ku koncu roka evidoval 80 žiadostí o stavebné pozemky a stavebné povolenie.

Drobných akcií v investičnej a neinvestičnej časti bolo prevedené podstatne viac, čo dokazuje prekročenie soc. záväzku a splnenie volebného programu pre rok 1972

Telovýchova a šport

V obci telovýchova a šport bola organizovaná pod patronátom OKS Varín. TJ mala tieto oddiely: futbalový, basketbalový na ZDŠ, turistický TOM. Turistický oddiel dosahoval veľmi dobré výsledky v rámci Stredoslov. kraja a SSR. Futbalový oddiel štartoval v I. A triede Trojskej súťaži so striedavými úspechmi. 19. 3. 1972 bol odohratý priateľský futbalový zápas s kompletným ligovým družstvom Jednoty Žilina s výsledkom 2:2

Koncom školského roku 17. 6. 1972 bola prevedená družstvom návšteva škôl ZDS Varín – ZDŠ Frýcuk Místek za účelom družstevného udržania žiakov našich národov. Boli poriadané rôzne besedy, výlety pod Jedľovinu, futbalové a ľahko atletické stretnutie.

Činnosť spoločenských organizácií túto ju vyvíjali podľa svojich plánov práce. Najaktívnejšie pracovali MO SZZ a MO SOZZ – záhradkári. V priebehu rokov popri svojich činnosti požiadali pre občanov výstavy výšiviek, ovocia, zeleniny a kvetov, ktorých sa zúčastnilo v hojnom počte občania Varína a okolia. ZO z voziarmi poriadali propagačnú výstavu svojich cvičných zbraní za účelom sváľania mládežníkov ako členov pre svoju ZO.

Ďalej spoloč. organizácie zamerali svoju činnosť na usporiadanie kultúrnych podujatí z príležitostí rôznych výročí a usporiadaní konečných zábav.

Podnebie

Rok 1972 sa vyznačoval pomerne chladným a daždivým počasím, čo nepriaznivo sa prejavilo v produkcii poľnohospodárskych produktoch. Hektárové výnosy v porovnaní s minulými rokmi boli pomerne veľmi nízke, nepriazeň počasia sa prejavila hlavne v okopanách a v produkcii zemiakov.

Zimné mesiace boli pomerne teplé a veľmi chudobné na snehové podmienky. Podstatná časť zimných dní bola bez snehu a teplota neprevýšila – 7 °C. Táto teplota bola nameraná 7. januára 1972.